

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

29.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 15-го Апрѣля. — 1847 — Wilno. WTOREK, 15-go Kwietnia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 9-го Апрѣля.

Его Императорское Величество Государь Императоръ изволилъ на сей недѣль говѣть и приобщиться Св. Христовыхъ Таинъ, 3-го Апрѣля, въ Четвертокъ, въ Малай Церквѣ Зимняго Дворца.

Высочайшимъ Приказомъ по Военному Вѣдомству, 2-го Апрѣля, Генераль-Адъютантъ, Генераль-Лейтенантъ *Мансуровъ 1-й*, назначенъ Чрезвычайнымъ Посланникомъ и Полномочнымъ Министромъ при Дворѣ Его Величества Короля Ганноверскаго, съ оставленіемъ въ званіи Генераль-Адъютанта.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 23-го Марта, произведены: въ Тайные Совѣтники, Членъ Совѣта Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Арсеньевъ*; въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники: исправляющій должность Генераль-Контролера Департамента Морскихъ Отчетовъ, Статскій Совѣтникъ *Дурново*, съ утвержденіемъ Генераль-Контролеромъ того Департамента; также Статскіе Совѣтники: состоящій при Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ *Бурачковъ* и въ должности Гражданскихъ Губернаторовъ: Тобольскаго *Энгельке* и Витебскаго *Татаринцевъ*, послѣдніе съ утвержденіемъ въ настоящихъ должностяхъ.

Черезъ Нижній Новгородъ проѣхали въ С. Петербургъ посланцы Хивинскаго Хана: Пиазъ-Мухаммедъ и Мискипъ, со свитою, изъ четырехъ человекъ состоящую. При нихъ находится, въ качествѣ пристава, Поручикъ *Алтовъ*.

Могилевской Губерніи, Чаусовскаго Уѣзда изъ Расненскаго прихода, сообщаютъ слѣдующее: „Въ Страстную Субботу мы были свидѣтелями любопытнаго явленія. Не смотря на то, что весь день продолжался чрезвычайный холодъ, что снѣгъ, градъ и дождь постоянно падали, около десяти часовъ вечера начала сверкать молнія, съ громовыми раскатами и иногда и ударами. Но болѣе всего удивительно было то, что гваздіе въ то же время въ церкви къ утрени, послѣ легкаго сверканія молніи, покрываемы были фосфорическою массою, такъ, что лошади, бичи и одежда, все казалось какъ бы воспламененнымъ, и при треніи свѣтъ еще болѣе усиливался. На снѣгу появлялись незначительныя искры, какъ бы блестящія

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 9-go Kwietnia.

Его Cesarska Mość рачылъ въ этомъ tygodniu spowiadać się i komunikować dnia 3-go Kwietnia, we Czwartek, w Mniejszej Kaplicy Zimowego Pałacu.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojskowym, 2-go Kwietnia, Jenerał-Adjutant, Jenerał-Porucznik *Manurow 1-szy*, mianowany Nadzwyczajnym Posłem i Pełnomocnym Ministrem przy Dworze Najjaśniejszego Króla Hannoverского, z pozostaniem w stopniu Jenerał-Adjutanta.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 23-go Marca, mianowani: Radcą Tajnym, Członek Rady Ministerjum Spraw Wewnętrznych, Rzeczywisty Radcą Stanu *Arsenjew*; Rzeczywistym Radcą Stanu, Sprawujący obowiązek Jeneralnego Kontrollera Departamentu Morskich Rachunków, Radcą Stanu *Durnowo*, z utwierdzeniem Jeneralnym Controllerem tego Departamentu; oraz Radcy Stanu: zostający przy Ministerjum Spraw Wewnętrznych *Buraczkow* i w obowiązku Cywilnych Gubernatorów: *Tobolskiego — Engelke*, i *Witebskiego — Tatarynow*, z utwierdzeniem ostatnich w te różniejszych ich obowiązkach.

Przez Niższy Nowgorod przejeżdżali do Petersburga postannicy Chana Chiwijskiego: *Piaz-Mubammed* i *Miskip*, z orszakiem, ze czterech osób złożonym. Przy nich znajduje się, jako przewodnik, Porucznik *Altow*.

Z gubernii Mohilewskiej, powiatu Czausowskiego, parafii Rasnieńskiej, donoszą co następuje: „Ciekawy fenomen objawił się nam w Wielką Sobotę. Pomimo że cały dzień był nadzwyczaj zimny, że sніeg, deszcz i grad ciągle padały, około dziesiątej wieczorem zaczęło błyskać, grzmieć i gdzie niegdzie uderzyły pioruny. Ale to jeszcze mniej dziwno, jak że jadący w tym czasie do Kościołów na Rezurekcyę, po każdym błysnięciu okryci byli fosforyczną massą; konie i biec i odzienienie wszystko zdawało się jakby w ogniu, a światło za potarciem powiększało objętość. Na sніegu widziano i małe iskry, jakby gwiazdki świecące. Z pomiędzy wielu ludzi znajdujących się naówczas w łaźni, kto tylko wyszedł nagi w chwili błysnięcia, wrócił zupełnie żółty, i jeszcze przy końcu trze-

звѣздочки. Изъ числа многихъ людей, находившихся въ баняхъ, кто только выходилъ изъ оныхъ нагой во время сверканія молніи, возвращался совершенно желтымъ, и еще въ исходѣ третьяго дня, желтизна эта, похожая на желтуху, совершенно не исчезала съ тѣла. Оболо полуночи небо разъянилось и утромъ былъ сильный морозъ.

По полученнымъ отовсюду извѣстіямъ, минувшая зима изобиловала чрезвычайными мятелями, стоившими жизни многимъ людямъ. И такъ, въ Тамбовской Губерніи 9-го Декабря господствовала столь ужасная буря, что на другой день, въ разныхъ мѣстахъ той же Губерніи нашли около двадцати человекъ замерзшими. Такое же происшествіе случилось Виленской Губерніи въ Ошминскомъ Уѣздѣ. 30 го Января сего года, въ мѣстечкѣ Воложинѣ былъ торгъ, на который изъ окрестныхъ деревень стеклось значительное число народа. Съ утра погода была ясная при умеренномъ морозѣ; только къ вечеру, при разлѣдѣ обратно по домамъ большой части собравшихся людей, при сильномъ вѣтрѣ, началъ падать густой снѣгъ, который вскорѣ обратился въ столь ужасную мятель, что возвращавшіеся съ торга домой, не имѣя возможности ни поспѣть въ свои деревни, ни возвратиться обратно въ мѣстечко, блуждая по полямъ и лѣсамъ, замерзали. Когда буря утихла, мѣстными властями тотчасъ приняты были соотвѣтственные мѣры. для отысканія погибавшихъ и доставленія имъ нужнаго пособія; въ слѣдствіе сего, въ продолженіе 19 дней послѣ бури, за исключеніемъ многихъ лицъ, обѣ участи копѣхъ не получили никакого извѣстія, нашли замерзшими 20 человекъ. Эта мятель распространялась отъ Балтійскаго моря, почти на все пространство Западныхъ Губерніи.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 10 Апрѣля.

Сегодня обнародована программа открытія перваго сейма Прусскаго королевства. Въ этой программѣ изложены слѣдующія правила: Въ Воскресенье, 11 Апрѣля 1847 года, члены соединеннаго сейма отправятся въ 9 часовъ утра, Евангелическаго исповѣданія: въ дворцовую и кафедральную церковь, а Католическаго, въ церковь св. Гедвиги, а послѣ сего соберутся во дворецъ; члены сословія магнатовъ, въ колнатѣ предъ бѣлою залю; члены трехъ прочихъ сословій, въ картинной галереѣ, а статьи-министры въ зеленой залѣ, возлѣ картинной галереи. Въ бѣлой залѣ соберутся также: генералы, дѣйствительные тайные совѣтники, совѣтники перваго класса, председатели судовъ, находящіяся въ Берлинѣ епископы Евангелической церкви, придворныя и кафедральныя духовныя особы, священникъ церкви св. Гедвиги, первый бургомистръ и депутатъ г. Берлина, ректоръ университета, секретарь академіи наукъ и директоръ академіи художествъ. Каммергеры, исправляющіе должность церемоніймейстеровъ, графы: Сальдеръ-Алимбъ и Застровъ укажутъ имъ мѣста. Членовъ сословій: рыцарскаго, городского и сельскаго, подъ предводительствомъ ихъ маршаловъ, введутъ въ бѣлую залу тайные совѣтники Массовъ и Шлейницъ, и укажутъ имъ назначенныя мѣста. Маршалы стануть противъ трона, предъ лавками своихъ провинцій. За сѣмъ прибѣдетъ туда и займетъ свои мѣста, сословіе магнатовъ. Тогда войдутъ государственные министры и займутъ мѣста по лѣвую сторону трона. Для Королевы, принцессы Прусской и для дамъ ихъ свиты, устроены будутъ въ бѣлой залѣ возвышенныя эстрады. Принцъ Прусскій и совершеннолѣтніе принцы Королевской фамилии соберутся въ покояхъ Короля Фридриха 1-го. Малолѣтніе принцы и принцессы, принцъ Августъ Виртембергскій, принцъ Вильгельмъ Мекленбургъ-Шверинскій, принцъ Георгъ Мекленбургъ-Стрѣлицкій, а равно другіе находящіеся въ Берлинѣ принцы и дипломатическій корпусъ, помѣстятся также на приготовленныхъ для нихъ, въ бѣлой залѣ на возвышеніи, мѣстахъ. Какъ только Королевскій комиссаръ сейма, министръ внутреннихъ дѣлъ Бодельшвицъ доложитъ Королю, что собраніе въ бѣлой залѣ заняло свои мѣста, Король предшествуемый придворными и Королевскими сановниками изволитъ прибѣсть въ бѣлую залу. Оберъ-гофъ-маршалъ баронъ Вертеръ,

сего дня, зѣлтоѣ та, подобна до зѣлтоѣ, не зѣшла быта з ѣ та. Около полнocy roz pogodilo się i doskonały mróz scisnął.“

Podług odbieranych zewsząd wiadomości, upłyniona zima obfita była w niestłuchane zamieci, które wielu osobom kosztowały życie. I tak, w gubernii Tambovskiej, panowała d. 9 Grudnia tak silna burza, że nazajutrz, w różnych miejscach tejże gubernii, znaleziono bez życia kilkanaście osób. Podobnyż wypadek miał miejsce w gubernii Wileńskiej, w powiecie Oszmiańskim. W dniu 30 stycznia r. b. przybyła do miasteczka Wołożyna na targ ze wsi okolicznych wielka liczba wieśniaków. W dniu tym od rana pogoda była jasna przy mrozie umiarkowanym; dopiero ku wieczorowi, właśnie w tej chwili, kiedy przybyli na targ w większej części już się rozjechali, przy silnym wietrze, zaczął padać gęsty śnieg, co następnie zamieniło się w tak straszną zamieć, iż wracający z targu do domów, nie mogąc trafić ani do swych mieszkań ani z powrotem do miasteczka, błądząc po polach i lasach, zmarli. Gdy burza ucichła, władze miejscowe przedsięwzięły natychmiast stosowne środki w celu wyszukania i dania im pomocy; w skutku czego, w ciągu dni 19 po burzy, prócz wielu osób, o losie których nie powzięto żadnej wiadomości, znaleziono zmarłych 20. Zamieć ta rozciągała się od m. Bałtyckiego na całej prawie przestrzeni gubernii Zachodnich.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

П р у с с і я.

Berlin, 10 kwietnia

Dzisiaj ogłoszono program uroczystego otwarcia pierwszego połączonego Sejmu monarchii Pruskiej. Program ten zawiera następujące przepisy: „W Niedzielę, d. 11 Kwietnia 1847 roku, członkowie połączonego Sejmu, udadzą się o godzinie 9 ej rano, do kościołów: wyznania Ewangelickiego, do kościoła katedralnego, a wyznania katolickiego, do kościoła świętej Jadwigi. Następnie zgromadzą się w zamku członkowie stanu magnatów, w komnacie przed białą salą, członkowie trzech innych stanów w galerii obrazów, zaś Ministrowie stanu, w salonie zielonym obok tejże galerii. Do białej sali udadzą się także: Jenerałowie, rzeczywisci tajni radcy, radcy 1-jej klasy, Prezesowie sądów, obecni w Berlinie Biskupi kościoła Ewangelickiego, duchowni dworscy i katedralni, proboszcz kościoła sw. Jadwigi, pierwszy burmistrz i naezly deputowany Berliński, rektor uniwersytetu, sekretarz przewodniczący akademii umiejętności i dyrektor akademii sztuk pięknych. Szambelanowie, pełniący służbę mistrzów obrzędów, Hrabowie: Saldera Ahlimb i Zastrow wskażą im miejsca. Członków stanów: rycerskiego, miejskiego i wiejskiego, pod przewodnictwem ich Marszałków, wprowadzą do białej sali Tajni Radcy Massow i Schleinitz i wskażą im wyznaczone miejsca. Marszałkowie staną naprzeciw tronu, przed ławkami swoich prowincyi. Następnie przybędzie tam stan magnatów, który także swoje miejsca zajmie. Tu dopiero wejdą Ministrowie stanu i udadzą się na lewą stronę tronu. Dla Królowej i Xiężny Pruskiej, tudzież dla dam ich dworu, urządzone będą górne krużganki białej sali. Xiążę Pruski i pełnoletni Xiążęta królewskiego domu zbiorą się w komnatach Króla Fryderyka 1-go. Xiążęta i Xiężniczki małoletni, Xiążę August Wirtembergski, Xiążę Wilhelm Meklenburgsko-Szweryński, Xiążę Jerzy Meklenburgsko-Streliecki, jako też inni obecni w Berlinie Xiążęta i Ciało Dyplomatyczne będą także w górnych krużgankach białej sali umieszczeni. Skoro Królewski kommissarz sejmowy, Minister spraw wewnętrznych Bodelschwingh, doniesie Królowi, że zgromadzenie w białej sali już swe miejsca zajęło, Monarcha, poprzedzony od dworu i dygnitarzy koronnych, uda się do tejże sali. Wielki Marszałek, Baron Werther, postępować będzie z łaską Marszałkowską; za nim poniosą: chorągiew państwa, Minister wojny, Jenerał Piechoty Boyen; koronę; Jenerał Piechoty, Baron Knesebeck; jabłko państwa, Jenerał Piechoty Krauseneck; berło, Jenerał piechoty, Ba-

пойдетъ съ маршалскимъ жезломъ впереди. За нимъ понесутъ: государственную хоругвь, военный министр, генералъ отъ инфантеріи Бойенъ; корону, генералъ отъ инфантеріи Кнезебекъ; державу, генералъ отъ инфантеріи Краузенекъ; скипетръ, ген. отъ инфантеріи баронъ Мюфлингъ; мечъ, ген. отъ инфантеріи Натцмеръ. За нимъ будетъ шествовать Король, сопровождаемый принцемъ Прусскимъ и принцами Королевской фамилии. При входѣ Короля, всѣ присутствующіе встанутъ, съ своихъ мѣстъ. По прочтеніи тринной рѣчи, Король раздастъ маршаламъ жезлы, а министръ Бодельшвингъ объявитъ что засѣданія сейма открыты. За симъ Король возвратится, тѣмъ же порядкомъ, въ свои покои.

— Сегодня обнародованъ порядокъ засѣданій сейма. Королевскій комиссаръ будетъ посредникомъ между сеймомъ и Королемъ; онъ будетъ представлять всѣ предложенія правительства; онъ также будетъ принимать объясненія, замѣчанія и всякаго рода прошенія. Сеймъ будетъ раздѣленъ на два отдѣленія, т. е. отдѣленіе магнатовъ, въ которомъ будутъ состоять: князья, графы и магнаты, и отдѣленіе трехъ сословій, къ коему принадлежатъ будутъ сословія: рыцарское, городское и сельское. Маршалъ отдѣленія магнатовъ будетъ предводительствовать въ засѣданіяхъ. Онъ назначитъ, совместно съ маршаломъ отдѣленія трехъ сословій, 8 секретарей, по одному отъ каждой провинціи. Королевскія предложенія прочитываемы будутъ первоначально при общемъ собраніи сейма, а потомъ передаваемы будутъ въ отдѣленія. Государственные министры могутъ присутствовать на засѣданіяхъ, сообщать требуемыя объясненія и разрѣшать недоумѣнія. Но общимъ собраніемъ сейма предѣлительствуетъ маршалъ, а возлѣ него сидятъ члены сословія магнатовъ; депутаты занимаютъ мѣста по провинціямъ, и соответственно своему гражданскому состоянію. Часъ, желаній произнести рѣчь, встаетъ, и по приглашенію маршала, отправляется на указанное ему мѣсто. Рѣчи не дозволяется читать съ рукописей. Балотированіе производится посредствомъ при вставаніи и сидѣніи, или же при сомнительныхъ случаяхъ, члены по алфавитному списку приглашаются къ объявленію своихъ имѣній. Депутаты изъ сословій: дворянскаго, городского и сельскаго, получаютъ на путевыя издержки, и кромѣ того, суточные деньги, по три талера въ сутки. Для точнаго сообщенія преній собранія штатовъ, будутъ установлены присяжные стенографы (скоросписцы). Составленный ими докладъ преній засѣданія, секретарь, занимавшійся протоколомъ засѣданія, съ другимъ секретаремъ, сообразитъ, поправить и исправитъ; потомъ, если собраніе разрѣшитъ обнародовать оный, то безъ дальнѣйшей цензуры будетъ поступать въ печать въ *Allg. Preus. Zeitung*. Королевскій комиссаръ вправе воспретить печатаніе отдѣльныхъ преній.

— Его Королевское Величество, рескриптомъ своимъ отъ 5 числа с. м., извѣстилъ министерство, что на первое соединенное собраніе штатовъ Его Величествомъ назначены: Маршалъ провинціальныхъ пререйнскихъ штатовъ, герцогъ Сольмъ-Гогенъ-Сольмъ-Лихъ, маршаломъ Куріи князей, графовъ и вельможъ, а статсъ-министръ не удалъ, графъ Арнимъ-Бонценбургъ, заступающимъ его мѣсто; а также маршалъ штатовъ Бранденбургской провинціи, Адольфъ Роховъ, маршаломъ Куріи депутатовъ отъ дворянства, городовъ и обществъ, а маршалъ штатовъ Саксонской провинціи, графъ Цехъ-Буркерероде, заступающимъ его мѣсто; кабинетный же министръ Бодельшвингъ, королевскимъ комиссаромъ въ нынѣшнее собраніе штатовъ.

— По обнародованному нынѣ кабинетному постановленію, основанному на королевскомъ декретѣ отъ 17 Июля 1846 года относительно введенія открытаго гражданскаго и уголовного судопроизводства, каждое лицо имѣетъ свободный входъ въ судебную залу, во время словесныхъ преній по гражданскимъ и уголовнымъ дѣламъ, за исключеніемъ людей, лишившихся права носить національный бантъ, а равно такихъ, присутствие коихъ могло бы оскорблять приличіе при судебныхъ преніяхъ. Всѣ лица, не участвующія въ дѣлѣ, должны однако удалиться, если судъ, для общаго блага или по нравственнымъ уваженіямъ, признаетъ это необходимымъ.

ron Müffling, a miecz, Jenerał piechoty Natzmer. — Za nimi iść będzie Król, a za nim Xiążę Prusski i Xiążęta rodziny Królewskiej. Przy wejściu Monarchy, powstanie natychmiast całe zgromadzenie. Po odczytaniu mowy tronowej, Król rozda Marszałkom laski, a Minister Bodelschwingh ogłosi, że Sejm rozpoczął swe obrady. Monarcha wróci tymże samym porządkiem do swoich pokojów.

— Dzisiaj także ogłoszono regulamin obrad sejmowych. Kommissarz Królewski pośredniczyć będzie między Sejmem a Królem; on przedstawiać będzie Sejmowi wszystkie propozycje rządu, on także odbierać będzie od Sejmu oświadczenia, uwagi i prośby wszelkiego rodzaju. Sejm podzielony będzie na dwa Zgromadzenia, mające odtąd nosić nazwę *Kurji*, to jest: na kurją Xiążąt, Hrabów i Magnatów, tudzież na kurją Deputowanych od szlachty, miast i gmin, czyli kurją trzech stanów. Marszałek kurji magnatów przewodniczyć będzie ogólnym obradom i niemi kierować. On także łącznie z Marszałkiem kurji trzech stanów, wyznaczy ośmiu sekretarzy, po jednym z każdej prowincyi. Propozycje Królewskie czytane będą naprzód na pełnym zgromadzeniu sejmu, nim odesłane zostaną do wydziałów. Ministrowie stanu mogą się znajdować na obradach, dawać objaśnienia i wszelkie wątpliwości prostować. Pełnemu zgromadzeniu przewodniczy Marszałek; tuż przy nim zasiadają członkowie stanu magnatów, a deputowani zajmują miejsca prowincyami i według swoich stanów. Członek, chcący głos zabierać, powstaje, i na wezwanie Marszałka udaje się na wskazane mu miejsce; wszelkie atoli głosy nie mogą być z pisma czytane. Głosowanie odbywa się przez powstanie i siedzenie, albo też w razach wątpliwych, członkowie podług alfabetycznej listy, wzywają się do oświadczenia zdań swoich. Deputowani od szlachty, miast i gmin, otrzymują, prócz kosztów podróży, diety po trzy talary dziennie. Dla dokładnego oddania rozpraw zgromadzenia Stanów, ustanowieni będą przysięgli stenoграфowie (skorospisy). Ułożone przez nich sprawozdania rozpraw każdego posiedzenia, z przybranym drugim Sekretarzem, roztrząśnię, sprawdzi i sprostuje; poczem, jeżeli zgromadzenie życzy ich ogłoszenia, bez żadnej dalszej cenzury podane zostaną w *Allg. Preus. Zeitung* do wiadomości publicznej. Kommissarz królewski jest także umocowany do wzbronienia ogłoszeń pojedynczych rozpraw.

— Król Jego Mość zawiadomił ministerstwo reskryptem swym z d. 5 b. m., że na pierwsze połączone zgromadzenie Stanów mianował: Marszałka prowincjonalnych Stanów prowincyi Nadreńskiej, Xięcia Solms-Hohen-Solms-Lich, Marszałkiem Kurji Xiążąt, Hrabów i Magnatów, a Ministra Stanu bez służby, Hr. Arnim-Boitzenburg, jego zastępcą; tudzież Marszałka Stanów prowincyi Brandenburgskiej, P. Adolfa Rochow, Marszałkiem Kurji Deputowanych od szlachty, miast i gmin, a Marszałka Stanów prowincyi Saskiej, Hrabę Zech-Burkersrode, jego zastępcą; zaś Ministra gabinetowego Bodelschwingh, Komissarzem Królewskim na teraźniejszym zgromadzeniu Stanów.

— Według ogłoszonego właśnie rozporządzenia gabinetowego, na zasadzie postanowień Królewskich z d. 17. lipca 1846 roku, zaprowadzona została jawność sądów cywilnych i Kryminalnych. Każda osoba ma wolny wstęp do sali sądowej, przy rozprawach ustnych w processach cywilnych i kryminalnych, wyjąwszy osoby, które utraciły prawo noszenia kokardy narodowej, jako też takie, którychby powierzehowność była tego rodzaju, iż mogłaby obrazać przyzwoitość przy rozprawach sądowych. Wszystkie osoby nie mające udziału w sprawie, powinny się jednak oddalić, jeżeli sąd z powodów publicznego dobra lub obyczajności, uzna to być rzeczą potrzebną.

А В С Т Р И Я.

Вѣна, 1 Апрѣля.

Сегодня Императоръ и Императрица совершили обрядъ омовенія ногъ 12 старцамъ; изъ нихъ, самому старшему было 88, а самому младшему 83 года; изъ 12 старухъ, старшей было 97, а младшей 84 года отъ роду.

— Эрцъ-герцогъ Стефанъ прїѣхалъ въ Прагу; по наступленіи весны, Е. В. отправится къ минеральнымъ водамъ въ Франшенсбруннъ, въ Богеміи, откуда возвратится на нѣкоторое время въ Прагу, прежде чѣмъ поѣдетъ въ Офенъ.

— Основалось недавно общество, имѣющее цѣлю учредить въ Венгріи рѣчное пароходство. Основный капиталъ общества, составляющій 500,000 рейн. гульд., раздѣленъ на 5,000 акцій, въ 100 гульденовъ каждая. Пароходство устроено будетъ сперва на рѣкѣ Тейсѣ, а потомъ на прочихъ рѣкахъ.

— Графъ Деймъ выѣхалъ въ Краковъ; поэтому полагаютъ, что новое устройство Галиціи, уже окончательно утверждено.

Тріестъ, 1 Апрѣля.

Сегодня отправляется на пароходѣ, въ Александрію, австрійская ученая экспедиція, состоящая изъ 4 инженеровъ, коимъ поручено повѣрить на мѣстѣ проектъ постройки канала чрезъ Суэзскій перешеекъ.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 6 Апрѣля.

Палата депутатовъ постановила, значительнымъ большинствомъ, въ сегодняшнемъ засѣданіи, чтобы предложеніе Г. Шапюи де Монлявилля, касательно штемпеля периодическихъ изданій, передано было въ ту же самую комиссію, которая разсматриваетъ уже проекты по сему предмету Гг. Эмиля Жирардена и Гле Визуэна. За симъ происходили пренія по требуемому кредиту въ 50,000 для жандармовъ, по поводу существующей дороговизны, который утвержденъ значительнымъ большинствомъ, чѣмъ и кончилось засѣданіе.

— Парижскіе журналы заняты преимущественно разсужденіями о новомъ испанскомъ министерствѣ, *Galignani's Messenger* замѣчаетъ: „Пуритане испанской палаты депутатовъ (трое изъ нихъ теперь министры) принадлежать собственно къ партіи модератовъ, дѣйствуютъ при всякомъ важномъ случаѣ за-одно съ охранительнымъ большинствомъ, но разнятся съ консервативными въ нѣкоторыхъ пунктахъ и, повидимому, образуютъ средину между этою партією и прогрессивными. Они шли съ самаго начала противъ бракосочетанія инфантинны Луизы съ герцогомъ Моппансье, потому-что оно могло усилить вліяніе французской партіи на Испанію, и обнаруживали столько же отвращенія отъ всѣхъ крайнихъ правительственныхъ мѣръ, сколько и склонности къ благоразумнымъ реформамъ. Впрочемъ, кажется, новѣйшая перемѣна испанскаго министерства отличается отъ прежнихъ кабинетныхъ перемѣнъ въ Испаніи преимущественно тѣмъ, что члены распущеннаго кабинета, послѣ многихъ напрасныхъ стараній склонить королеву на принятіе ихъ мѣръ, были дѣйствительно *оставлены*.“ Въ журналахъ: *La Presse*, *National*, *Siecle* и другихъ, перемѣну сію относятъ къ вліянію Англии; въ министерскомъ же *Journal des Débats*, пишутъ по сему предмету слѣдующее: „Предѣдатель мадритскаго кабинета Г. Пачеко, сообщилъ недавно конгрессу свою политическую систему, объявляя, что онъ употребитъ всѣ старанія, чтобы сохранить согласіе съ сопридѣльными державами. Если за симъ новѣйшій кабинетъ дѣйствительно сдержитъ свои обѣщанія, тогда мы не только не будемъ сожалѣть, что онъ принялъ бразды правленія, но это преобразование представитъ тогда, въ нѣкоторомъ отношеніи, большія выгоды. Съ тѣхъ поръ какъ политика, названная французскою, начала преобладать въ Испаніи, противники оной всеми силами старались увѣрить испанскій народъ, что онъ поработитъ постороннему вліянію. Наконецъ Королева сама рѣшилась отвѣчать на эти несправедливыя обвиненія, и пользуясь своими Королевскими правами, преобразовала кабинетъ въ то время, когда этого вовсе не ожидали, и избрала въ новѣйшій составъ кабинета людей свободныхъ отъ вліянія Франціи. Выборъ этотъ не можетъ возбуждать нашихъ опасеній. Большая часть членовъ новаго кабинета, неразъ представи-

А У С Т Р И Я.

Віена, 1 kwietnia.

— W dniu dzisiejszym, Cesarz i Cesarzowa odbywali doroczny obrzęd umywania nóg 12-tu starcom, z których najstarszy miał lat 88, a najmłodszy 83. Z 12-tu kobiet, najstarsza liczyła lat 97, najmłodsza zaś 84.

— Arcy-Xiążę Stefan wrócił do Pragi; za nadejściem wiosny uda się do wód Franzensbrunnu w Czechach, z kąd znówu na czas niejaki zjedzie do Pragi, nim obejmie nowe obowiązki w Budzie.

— Zawiązało się obecnie towarzystwo, mające na celu urządzać parostatki na rzekach Węgierskich. Kapitał zakładowy, wynoszący 500,000 reńskich, podzielony będzie na 5,000 akcji, każda po sto reńskich. Żegluga parowa naprzód się rozpocznie na Cisie, a następnie na innych rzekach zaprowadzoną będzie.

— Hrabia Deym wyjechał do Krakowa, z czego wnosić należy, że już ostatecznie zatwierdzono nową organizacją Galicyi.

Tryest, 1 kwietnia.

Dzisiaj, udaje się parostatkami, do Alexandryi, wyprawa austriacka, złożona z czterech inżynierów, mających zbadać projektowaną budowę kanału przez między morze Suez.

F R A N C Y J A.

Paryż, 6 kwietnia.

Izba Deputowanych postanowiła, znaczną większością, na dzisiejszem posiedzeniu swoim, aby wniosek P. Chapuys de Montlaville, co do stępla od pism peryodycznych, odesłany był do tejże samej komisji, która już rozważa w tymże samym przedmiocie projekta PP. Emila Girardin i Glais Bizoin. Następnie toczyły się rozprawy nad udzieleniem mającym kredytem 50,000 fr. dla żandarmerji, z powodu teraźniejszej drożyzny, który znaczną większością udzielony został, i na tém ukończyło się posiedzenie.

— Dzienniki Paryżkie zajęte są głównie uwagami nad nowym ministerstwem hiszpańskim. *Galignani's Messenger* pisze: „Purytanie hiszpańskiej Izby Deputowanych (trzej z nich są obecnie Ministrami), należą właściwie do stronnictwa Moderatów, t. j. głosują przy każdej ważniejszej okoliczności zgodnie z większością zachowawczą, ale różnią się jednak od konserwatystów w niektórych punktach, i tworzą środek między tém stronnictwem a progressistami. Z razu opierali się oni małżeństwu Infantki Ludwika Xiciem Montpensier, z obawy, iżby ten związek powiększył wpływ Francji na Hiszpanię, a ile okazywali nie zawsze wstrętu ku wszelkim gwałtownym środkom ze strony rządu, o tyle też objawiali przychylności i współczucia ku wszelkim rozsądnym reformom. Zresztą zdaje się, że ostatnia zmiana ministerstwa hiszpańskiego, różni się od uprzednich zmian gabinetowych w Hiszpanii, mianowicie, że członkowie rozwiązanego gabinetu, po wielu daremnych usiłowaniach skłonienia Królowej do przyjęcia ich środków, zostali rzeczywicie *usunieni*.“ Dzienniki: *La Presse*, *National*, *Siecle* i inne, przypisują tę zmianę wpływowi Anglii; ministerjalny zaś *Journal des Débats*, tak się w tym względzie wyraża: „Prezes nowego gabinetu hiszpańskiego, P. Pacheco, przelożył Kongressowi swój program polityczny, oświadczając, iż chce rządzić z umiarkowaniem, i dołożyć wszelkich usiłowań, aby z postronniemi mocarstwami zostawał w najlepszym porozumieniu. Jeżeli zatem nowy gabinet rzeczywiście przyrzeczeń swoich dopełni, natenczas nie tylko nie będziemy ubolewać, że ster rządu wpadł w jego ręce, lecz nawet tę zmianę ministerstwa będziemy mogli pod pewnym względem za korzystną uważać. Od czasu bowiem jak polityka, której nadano nazwę Francuzkiej, odniosła przewagę w Hiszpanii, całym usiłowaniem jej przeciwników było, wmówić w lud hiszpański, że zostaje pod panowaniem obcego wpływu. Nareszcie sama Królowa postanowiła odpowiedzieć na te niesprawiedliwe zarzuty, i na mocy swęj prerogatywy królewskiej, właśnie w ten czas, kiedy się najmniej spodziewano, utworzyła nowy gabinet, według swęj woli, i wybrała doradców wolnych od francuzkiego wpływu. Wybór ten nie może w niczem wzbudzać naszej obawy. Większa część nowego gabinetu składa się z członków, którzy dali niejedną zakład wierności sprawie monarchicznej i na rozmaitych szczeblach zajmowali miejsce w stronnictwie umiarkowanym. W obecnych okolicznościach,

ла доказательствъ вѣрности Королевъ, и по различнымъ отраслямъ занимала мѣста въ умѣренной партіи. Въ настоящихъ обстоятельствахъ, Франція имѣетъ два интереса, которые относятся къ Испаніи: чтобы въ этомъ государствѣ сохранено было единство между главными государственными властями, и чтобы политическое преобладаніе не вышло изъ рукъ умѣренной партіи. Хотя это вещь необыкновенная, чтобы преобразовывать кабинетъ въ ту минуту, когда онъ въ обѣихъ палатахъ приобрѣлъ несомнѣнное довѣріе, однако перемѣна состава не измѣнитъ политики, потому что члены новаго кабинета избраны изъ разныхъ отраслей партіи, которая до сихъ поръ управляла государственными дѣлами, и потому можно съ достовѣрностію полагать, что единство и согласіе между властями нарушено не будетъ.

— Гр. Сентъ-Олеръ прибывъ вчера изъ Лондона, былъ немедленно принятъ Королемъ въ аудиенціи, а потомъ имѣлъ продолжительное совѣщаніе съ Г. Гизо.

— Комиссія разсматривающая проекты о дополнительныхъ кредитахъ, уже окончила возможное на нее порученіе; въ сложности, по всемъ министерствамъ, кредиты сіи составляютъ 56 милліоновъ.

— Второй начальникъ флота въ Средиземномъ морѣ, контръ-адмиралъ Трегуаръ, поднялъ 29 Марта свой флагъ на корабль „Фриландъ.“

— Въ Байоннѣ полиція обыскивала, въ послѣднихъ числахъ Марта, всѣ дома, въ коихъ проживали Испанцы. Говорятъ, что нѣсколько испанскихъ генераловъ удалилось неизвѣстно куда изъ назначенныхъ имъ мѣстъ.

— На сѣверной желѣзной дорогѣ произведены были опыты въ перевезеніи кавалеріи, кои удалены совершенно: въ каждомъ вагонѣ помѣщено было по 6 человекъ гусаровъ, улановъ и карабинеровъ съ лошадьми.

7 Апрѣля.

Сегодня, по полудни, палата депутатовъ собралась въ своихъ отдѣленіяхъ для собранія проекта Г. Ремюза относительно несоответственности некоторыхъ должностей съ обязанностями депутата, и рѣшенія, слѣдуетъ ли допустить оный до публичнаго чтенія въ палатѣ. Гг. Гизо, Дюпателъ, Лакавъ-Лаплавъ и Дюмонъ, объявляли въ отдѣленіяхъ, что правительство не имѣетъ никакихъ причинъ противиться сей мѣрѣ, въ слѣдствіе сего всѣ девять отдѣленій объявили себя въ пользу чтенія сего проекта.

— Скорое открытіе собранія берлинскихъ штатовъ, обращаетъ на себя вниманіе здѣшнихъ политиковъ. Разные журналы отправляютъ въ Берлинъ своихъ корреспондентовъ. Г. Тома ѣдетъ туда со стороны *J. des Déb. ts*, Г. Раффъ выѣхалъ вчера со стороны *Temps; La Presse, Constitutionnel* и *Portfeuille* будутъ также имѣть въ Берлинѣ своихъ корреспондентовъ, должныствующихъ сообщать имъ о дѣйствіяхъ собранія.

— Въ одной изъ газетъ сообщаютъ: Чрезвычайная гоноба курьеровъ, между тюльерійскимъ кабинетомъ и французскимъ посольствомъ въ Мадридѣ, производится постоянно въ слѣдствіе перемѣны испанскаго министерства. Важныя событія, повидимому, приговариваются на полуоостровѣ. Извѣстно, что Лиссабонскій кабинетъ вдругъ потребовалъ интервенціи въ Лондонѣ и Мадридѣ. Испанскіе министры Г. Сотмайора сдѣлало отказъ въ удовлетвореніи сего требованія, но кабинетъ Г. Пачеко, по видимому, благопріятствуетъ желанію Дони Маріи, и хочетъ доставить ей вооруженное пособіе вмѣстѣ съ Англіею, съѣта которой онъ придерживается въ этомъ случаѣ.

— Герцогъ Жуэвильскій 2 числа с. м. прибылъ въ Марсель, гдѣ хотѣлъ пробить нѣсколько дней. Въ *Union Monarchique* пишутъ: Вчера министерство объявило, что имъ неполучено никакого оффиціальнаго донесенія, которое подтвердило бы разпространенный въ Парижѣ слухъ, будто бы греческое министерство перемѣнено. Должно однако предполагать, что извѣстіе сѣе показалось министрамъ вѣроятнымъ, такъ какъ мы имѣемъ причину думать, что въ Тулонѣ отпущено повелѣніе, чтобы тотчасъ отрядъ флота Средиземнаго моря, отплылъ къ берегамъ Греціи. Утверждаютъ даже, что герцогъ Жуэвильскій отплылъ вскорѣ въ море съ остальнымъ флотомъ, чтобы крейсировать въ тамошнихъ странахъ.

— Въ письмѣ изъ Ницци сообщаютъ, что въ продолженіе двухъ дней, которые провелъ тамъ Донъ Генрихъ, сопровождалъ его графъ Кастелла съ обѣими своими сестрами, и что всѣ вмѣстѣ отправились въ Римъ, гдѣ принцъ надѣется получить благословленіе Папы на свое бракосочетаніе со старшею сестрою графа Кастелла.

Франца ма два главные интереса, które równie obchodzą i Hiszpania, to jest, aby w pomienionym kraju utrzymana była jedność między wielkimi władzami państwa, i aby polityczna przewaga nie wyniknęła się z rąk stronnictwa umiarkowanego. Chociaż jest rzeczą niezwykłą, aby gabinet był zmieniony w chwili, kiedy od obu Izb otrzymał niewątpliwe dowody zaufania, z tѣmъ wszystkiem, zmianna ta osób nie pociągnie bynajmniej za sobą zmiany polityki: gdyż członkowie nowego gabinetu wybrani są z niższych odcieni stronnictwa, które dotychczas kierowało sprawami państwa; można zatem rachować z pewnością, że jedność i zgoda między władzami zachowaną będzie.

— Hr. St. Aulaire przybył tu wczoraj z Londynu, i miał natychmiast posłuchanie u Króla, a następnie długą rozmowę z P. Guizot.

— Kommissya rozbierająca kredyty dodatkowe, ukończyła już swoje prace; ogólna summa dla wszystkich Ministerjów wynosi 56 milionów.

— Kontr Admiral Trehouart, d 29-go marca, wywielsi swą flagę na okręcie *Friedland*, jako drugi dowódzca floty na morzu Śródziemnem.

— W Bajonnie policja przetrząsała w ostatnich dniachъ marca wszystkie domy, w których Hiszpanie mieszkali. Mówiono, że kilku hiszpańskich Jenerałów znikło z przeznaczonych im miejscъ pobytu.

— Na północnej drodze żelaznej wykonano próby z przesyłaniemъ jazdy, które wybornie się powiodły; jednymъ wagonemъ przesłano po sześciu huzarów, ułanów i karabinierów z końmi.

Dnia 7 kwietnia.

Dzisiaj w południe zgromadziła się Izba Deputowanych w swychъ biurachъ, w celu rozstrząśnienia propozycji P. Remusa, względemъ niezgodności pewnychъ urzędów z obowiązkiemъ Deputowanego, i rozstrzygnięcia, czy ma być przypuszczoną do publicznego odczytania w Izbie. PP. Guizot, Duchatel, Lacave-Laplague i Dumon, oświadczyli w biurachъ, że rządъ niema nic przeciwъ temu, poczemъ wszystkie dziewięć biur oświadczyły się za jego odczytaniemъ.

— Blizkie otwarcie zgromadzenia Stanów w Berlinie, zwraca uwagę tutejszychъ politykówъ. Różne dzienniki wysyłają swychъ korrespondentów do Berlina. P. Thomas udaje się tamъ ze strony *Journal des Déb. ts*, P. Raffe wyjechał wczoraj ze strony *Temps; La Presse, Constitutionnel* i *Portfeuille*, będą również miały swychъ korrespondentów w Berlinie, którzy donosić imъ będą o działaniachъ zgromadzenia.

— W jednymъ zъ dziennikówъ czytamy: Nadzwyczajny biegъ gońcówъ między gabinetemъ Tuilerskimъ a poselstwemъ francuzkiemъ w Madrycie, odbywa się ciągle w skutku zmiany hiszpańskiego ministerstwa. Zdaje się, że ważne wypadki gotują się na półwyspie. Wiadomo, że gabinetъ Lizboński zażądałъ jednocześnie interwencji w Londynie i Madrycie. Ministerstwo hiszpańskie P. Sotomayora miało odmówićъ temużъ żądaniu, ale gabinetъ P. Pacheco zdaje się być przychylnymъ życzeniu D. Marji i interweniowaćъ chce wspólnie z Anglią, za której radą, jak się zdaje, poszedłъ.

— Xiąże Joinville przybył d. 2 b. m. do Marsylii, gdzie kilka dni chciałъ zabawić. *Union Monarchique* mówi: Ministerstwo oświadczyło wczoraj, że nie otrzymało żadnejъ urzędowej wiadomości, któraby potwierdzała rozgłoszoną w Paryżu wieść, jakoby ministerstwo greckie zmienione zostało. Przypuszczenie jednakъ należy, że ta wiadomość zdawała się Ministromъ prawdopodobną, mamy bowiem powódъ sądenia, że do Tulonu wysłane zostały rozkazy, aby natychmiast oddziałъ floty morza Śródziemnego udał się do brzegówъ Grecji. Zapewniają nawet, że Xiąże Joinville wkrótce z resztą floty wyjdzie pod żagle, aby krążyć w tamtychъ okolicachъ.

— List z Nizy donosi, że w dwóchъ dniachъ, które Don Henryk tamъ przepędził, towarzyszyłъ mu Hr. Castella z obiedwoma swimi siostrami, i że wszyscy razem wyjechali do Rzymu, gdzie Xiąże spodziewa się pozyskać błogosławienstwo Papieża na swe małżeństwo z starszą siostrą Hr. Castella.

— Въ минувшую Субботу, скончался перъ Франціи графъ Роа, бывший министромъ во время Реставраціи. Покойный графъ былъ однимъ изъ значительнѣйшихъ помѣстныхъ владѣльцевъ, и получалъ 2,000,000 фр. годового дохода.

8 Апрѣля.

Въ палатѣ перовъ, предложенъ былъ вчера вопросъ о политическихъ выходцахъ, по случаю поданной испанскими генералами Бансомъ и Собревиасомъ жалобы на распоряженіе, по которому они посажены въ французскую крѣпость. Виконтъ Дюбдшайкъ, и въ особенности графъ Монталеберъ, сильно возставали на дурное обращеніе съ политическими выходцами. Лапланъ-Барри и военный министръ защищали дѣйствіе правительства. За симъ палата занималась разсмотрѣніемъ дѣлъ бывшихъ на очереди, и въ заключеніе, утвердила проектъ объ увеличеніи, по мѣстной необходимости, арміи въ 300,000 чел.; проектъ сей принятъ 110 голосами противъ 4.

— На корабельныхъ верфяхъ въ Брестѣ господствуетъ большая дѣятельность. 14 с. м. будетъ спущенъ на воду 60-пушечный фрегатъ *Nemesis*, а 15 ч., 100-пушечный корабль *Tajo*.

— Между здѣшними легитимистами носится слухъ, что герцогъ Бордосскій, весною, отправится въ Сирно и посетитъ Иерусалимъ, Назаретъ и прочія свята мѣста. Путешествіе сіе предпринимаетъ онъ по объѣду, данному до своего бракосочетанія. Нѣсколько молодыхъ людей изъ знатнѣйшихъ фамилій просили позволенія сопровождать герцога.

— Опять носится слухъ, что маршалъ Бюжо будетъ отозванъ изъ Алжиріи.

А н г л і я

Лондонъ, 2 Апрѣля.

Еслибы народъ англійскій заботился когда-нибудь о своихъ внѣшнихъ дѣлахъ, то теперь онъ могъ бы имѣть нѣкоторыя причины къ безпокойству на счетъ положенія Европы и своего собственнаго. Но до тѣхъ поръ, пока не случилось еще на самомъ дѣлѣ никакого рѣшительнаго событія, напрасна всякая надежда, чтобы общественный голосъ въ Англійи могъ быть пробужденъ однимъ указаніемъ на предстоющія опасности. Англичанна, привыкшаго къ переменному климату, не легко испугать появленіемъ мрачной тучи, и хотя зонтикъ сопутствуетъ ему постоянно, однакожь сынъ Британіи развертываетъ его не прежде, какъ почувствовавъ на себѣ крупныя капли дождя. Съ подобнымъ же чувствомъ смотритъ здѣсь публика на интриги Франціи, какъ равно и на опасное положеніе нѣкоторыхъ независимыхъ владѣній южной Европы. Она видитъ, что пора для расправленія зонтика еще не настала, и думаетъ, что искать подъ нимъ защиты отъ бури успѣтъ она и тогда, когда буря эта разразится уже надъ ея головою. Впрочемъ, это не значить, чтобы таково было мнѣніе и англійскихъ государственнѣйшихъ людей: нѣтъ, они думаютъ совершенно иначе; но государственные люди должны соображаться съ мнѣніями націи, которою они управляютъ, а мнѣнія англійскаго народа значительно отстали въ настоящее время отъ мнѣній государственнѣйшихъ людей Англійи. Не смотря на все это, нынѣшнее англійское правительство, повидимому, готово, во многихъ отношеніяхъ, слѣдовать собственному пути и дѣйствовать рѣшительно. Какія бы причины ни были у другихъ державъ къ поддержанію въ Греціи министерства Колеттиса, Англійа убѣждена неоспоримыми доказательствами, что оно слишкомъ произвольно располагаетъ государственною казною и нарушило государственное уложеніе. По этому, три англійскія линійные корабля, сопровождаемые парходомъ и двумя военными шлюпами, посланы къ Афинамъ, съ порученіемъ — требовать уплаты процентовъ по части греческаго займа, приходящейся на долю Англійи, и въ случаѣ нужды, вынудить эту уплату силою. Надобно подождать, чѣмъ ограничить британское правительство свое требованіе, какой отвѣтъ дастъ ему Греція, и какую роль примутъ на себя при этомъ случаѣ другія державы. Не должно также полагать, чтобы Англійа осталась спокойною зрительницею при какомъ-нибудь вмѣшательствѣ Австріи въ дѣла Южной Италіи, или при посредничествѣ Франціи въ дѣлахъ испанскихъ. Первое правило англійской политики въ Европѣ состоитъ въ поддержаніи независимой національности мелкихъ владѣній, особенно при Средиземномъ морѣ, и въ этомъ англійская политика совершен-

— Hr. Roy, Par Francyi, Minister skarbu za restauracyi, umarł zeszłej Soboty. Hrabia był jednymъ zъ наибольшихъ владѣльцевъ gruntowychъ и posiadał 2,000,000 fr. dochodu.

Дня 8 kwietnia.

Na wczorajszémъ posiedzeniu Izby Parów, wniesiono kwestyя o traktowaniu wychodzcówъ politycznychъ, zъ powodu zaniesionej skargi przezъ Jenerałówъ hiszpańskichъ Banso i Sobrevias, którzy wъ twierdzy francuzkiejъ zamknieni byli. Wice Hrabia Dubouchage, a szczególniej Hr. Montalembert, powstawali na złe obchodzenie się zъ wychodzcami politycznymi. P. L. plagne Barris i Minister wojny bronili postępowanie rządu. Nastąpiły rozprawy zъ porządku dziennego i Izba, 110 głosami przeciwko 4 m, przyjęła powiększenie wojska o 300,000 ludzi, ze względu na potrzeby wewnętrzne kraju.

— W warsztatachъ okrętowychъ wъ Brest panuje wielka czynność; 14 b. m. fregata *N. mesis* o 60 działachъ ma być spuszczona na morze, a 15-go, okrętъ studzialowy *Tajo*.

— Szerzy się pogłoska między tutejszymi legitymistami, że Xiążę Bordeaux wyjedzie na wiosnę do Syrii, i zwiedzi Jerolimę, Nazaret i inne święte miejsca. Poddróż ta ma być skutkiemъ ślubu uczynionego przedъ swoimъ ożenieniem. Kilku młodychъ ludzi zъ najznakomitszychъ rodzin prosiło Xięcia, by imъ pozwoliłъ towarzyszyć sobie.

— Znowu mówią, że Marszałekъ Bugeaud ma być odwołany zъ Algieru.

А н г л і я.

Лондонъ, 2 kwietnia.

Jeśliby ludъ angielski zwykł był troszczyć się kiedy o swoje interesa zewnętrzne, tedy wъ obecnej chwili mógłby mieć niejaki powódъ do niespokojności względemъ położenia Europy, jako też swego własnego. Ale dopóki nie zajdzie rzeczywiście żadenъ stanowczy wypadek, daremną jestъ wszelka nadzieja, aby się powszechny głosъ i uwaga Anglii dały obudzić przezъ same oznaki lubъ przepowiednie zbliżającego się niebezpieczeństwa. Anglik, nawykły do niestałego klimatu swojej ojczyzny, nie łatwo się daje ustraszycъ kupieniemъ się czarnychъ obłokówъ, i chociaź baldachimъ nieodstępnymъ jestъ jego towarzyszemъ, atoli synъ Brytanii nie przedźję go rozwia, ażъ jużъ porzuje na sobie gęste i bujne dżdżu krople. Zъ takimъ właśnie uczuciemъ pogląda tutejsza publicznośćъ na intrygi Francyi, jako też на niepokojące położenie niektórychъ udzielnychъ krajówъ południowej Europy. Widzi ona, że nie nadeszła jeszcze pora rozwinięcia baldachimu, i mieni, że dosyć będzie czasu szukać podъ nimъ zastayę odъ burzy i wtenczas, gdy jużъ ta burza objawi się wъ błyskawicachъ i grzmotachъ. Zresztą, nie należy żądъ wnosić, aby podobnieжъ myśleli i angielscy mężowie stanu; bynajmniej — ci sądzą zupełnie inaczej; ale mężowie stanu muszą stosować się mniej więcej do opinii narodu, którymъ kierują, jakkolwiekъ opinia angielskiego ludu wъ obecnej chwili, nie dorównywa znacznie opinii angielskichъ mężówъ stanu. Mimo to jednak, terazniejszy rządъ angielski, gotówъ jest, jakъ się zdaje, zъ wielu względówъ iśćъ za własnymъ natchnieniemъ i działać stanowczo. Jakkolwiekъ mają przyczyny i inne państwa utrzymywania wъ Grecyi ministerstwa P. Kolettisa Anglia jestъ przekonana, wъ skutekъ nieprzепартыхъ dowodówъ, że tożъ ministerstwo zbytъ dowolnie szafowało skarbemъ narodowymъ, tudzieżъ zgwałciło zasadniczą ustawę państwa. Przetozъ trzy okręty liniowe angielskie, orazъ jedenъ parostatekъ i dwie wojenne szalupy, wysłane zostały do Aten zъ poleceniemъ — żądania wypłaty procentówъ odъ greckiejъ pożyczki, przypadającъejъ na rzeczъ Anglii, a wъ razie potrzeby, wymożenia тейъ opłaty siłą orężа. Przyszłośćъ okaże, wъ jakichъ granicachъ rządъ angielski zamknie to swoje żądanie, jaką odpowiedźъ udzieli mu Grecya, i jaką rolę wъ tymъ względzie przyjmą на siebie inne opiekunъze mocarstwa. Równieżъ nie można przypuszczaćъ aby Anglia chciała być obojętnymъ widzemъ, wъ razie jakiegobądźъ wdania sięъ Austrii wъ sprawę Włochъ południowychъ lubъ interwencyi francuzkiejъ wъ interessa hiszpańskie. Pierwszymъ prawidłemъ polityki angielskiejъ wъ Europie, jestъ zachowanie niezawistейъ narodowości drobnychъ krajówъ, szczególniejъ wъ sąsiedztwie morza Śródziemnego, i wъ tymъ razie polityka angielska zupełnie się różni odъ polityki francuzkiej, która stara się usilnie o utrzymanie tamъ własnego wpływu i powagi. Lordъ Palmerstonъ takъ dalece rozciąga rzeczъne prawidło, iżъ jakkolwiekъ otwarcie uważa Hr. Montemolinъ за reprezentanta narodowego stronnictwa

но отлична отъ политики Франціи, старающейся постоянно поддерживать тамъ свои собственные вліяніе и авторитетъ. Лордъ Пальмерстонъ простираетъ помянутое правило такъ далеко, что, явно почитаетъ графа Монтемоліна представителемъ національной партіи въ Испаніи, — однако на известномъ засѣданіи нижней палаты парламента, рѣшительно объявилъ, что онъ противитъ всякой междоусобной войнѣ въ этой странѣ. Ясно, что на случай, еслибъ начался споръ между Монтемоліномъ и Монпансье, выборъ лорда Пальмерстона уже сдѣланъ, и когда осуществляется планъ Королевы Христіны, то вопросъ о наследованіи испанскаго престола перейдетъ въ этотъ новый и страшный споръ, вѣроятно, въ непродолжительномъ времени.

— Последніи известія изъ Ирландіи нѣсколько благоприятнѣе прежнихъ. Во многихъ мѣстахъ, земледѣльскія работы идутъ успешнѣе чѣмъ прежде, и фермеры старательно заботятся доставать хлѣбъ для посѣвовъ. Продовольственные припасы привозятся со всѣхъ сторонъ, почему цѣны на хлѣбъ значительно понижаются, и во многихъ мѣстахъ уменьшились пятою частию.

3 Апрѣля.

Депутаты отъ ирландскихъ членовъ нижней палаты, представили третьяго дня первому министру прошеніе, за подписаніемъ знатнѣйшихъ ирландскихъ помѣщиковъ, касательно переселеній изъ этой страны. Въ прошеніи семь испрашиваютъ они содѣйствія правительства для переселенцевъ, отправляющихся въ Канаду, и попеченія о религіозныхъ ихъ нуждахъ, при совокупляя, что поземельные владѣльцы охотно примутъ на себя всѣ издержки. Лордъ Джонъ Россель обѣщавъ рассмотреть это прошеніе.

— Въ прошедшемъ номерѣ газеты *Sun* сообщаютъ, что изъ Портсмута съ нарочнымъ получено известіе что тамъ и въ Вулвичѣ, вчера, поутру, получено повелѣніе немедленно отправить въ Лиссабонъ одинъ баталіонъ морскихъ солдатъ, и войско сіе отплыло уже, въ полдень, на паровомъ фрегатѣ *Sidon*. Думаютъ, что такія же повелѣнія посланы въ Плимутъ и Чатамъ, и объясняютъ, что это произошло въ слѣдствіе желанія Португальской Королевы — положить конецъ междоусобной войнѣ. Однако, кажется, что этотъ баталіонъ назначенъ для пополненія экипажей на англійскихъ военныхъ корабляхъ подъ Лиссабономъ.

Испанія.

Мадридъ, 30 Марта.

Вчера Королева явилась въ концертъ, данномъ въ Лиско, въ сопровожденіи новыхъ министровъ.

— Новые министры просили вчера у Короля аудиенціи, въ которой онъ имъ отказалъ, однако велѣлъ объявить, что посѣщеніе ихъ считаетъ совершеннымъ.

— Въ одной изъ нѣмецкихъ газетъ пишутъ: Ночью, когда Королева наѣрена была утвердить декреты о назначеніи новаго министерства, Король, заблаговременно извѣщенный о проискахъ прогрессистовъ, строжайшее приказалъ, чтобы никого не выпускали въ кабинетъ Королевы. Королева Изабелла не хотѣла потерпѣть сего, объявляя, что она Королева; но сурругъ ея далъ ей уразумѣть со всею учтивостію и кротостію, что если она господствуетъ въ странѣ, то онъ есть глава дома. Послѣ сего тотчасъ пригласилъ къ себѣ министровъ, совѣтуя имъ, чтобы они дѣйствовали съ надеждою энергіею и рѣшительностію, обѣщая, что онъ самъ своимъ лицомъ ручается за сохраненіе порядка и подавленіе могущихъ вспыхнуть покушеній.

— По именному повелѣнію Королевы, Мадридскій губернаторъ и временный генералъ капитанъ, генералъ Фудгозіо, деверь Королевы Христіны, удаленъ отъ занимаемой имъ должности, которая ввѣрена генералу Кордовъ, другу Саламанки. Многие другіе генералы также лишены будутъ своихъ мѣстъ; но оба генерала Кончи надѣются получить самыя важныя вакантныя мѣста.

— Ослабленіе Ультра-Модерасовъ, довело ихъ до такого поступка, который новому министерству открылъ поле къ первой и блистательной побѣдѣ. Когда новые министры прибыли вчера на засѣданіе конгресса, на коемъ Г. Пачеко предложилъ палатѣ политическую свою программу, депутатъ Моронъ, представилъ проектъ, подписанный ультра-модерасами, требующій, чтобы немедленно представлены были конгрессу всѣ счета и бумаги, относящіяся къ пре-

в Испаніи, на недавнемъ атоли посѣденіи Избы Нижней не вагалъ сія о свидѣть становецо, изъ jest przeciwny wszelkiej wojnie domowej w tym kraju. Zład się wyświeca, że w razie walki między Hr. Montemolin a Xięciem Montpensier, wybór Lorda Palmerstona nie byłby wątpliwy, i jeżeliby miały przyjść kiedy do skutku zamia-ry Królowej Krystyny, musiałyby się zamienić niebawem w ową uową i straszliwą walkę.

— Останіе wiadomości z Irlandyi są więcj zaspokajające, gdyż w wielu okolicach prace około roli wykonywane są gorliwiej niż dawniej i dzierżawcy dokładają usłności w celu nabycia ziarna, potrzebnego do siewu. Prócz tego, żywność przybywa ze wszystkich stron i ceny zboża znacznie spadają; w wielu nawet miejscach już się o piątą część zniżyły.

Дня 3 kwietnia.

Deputacya członków Irlandzkich Izby Niższej, złożyła wczoraj pierwszemu Ministrowi memoriał o wychodźtwie z Irlandyi, podpisany przez najznakomitszych obywateli tego narodu. W memoriale pomienionym podający upraszają rząd, aby wszelkimi siłami pomagał wychodźcom przesiedlać się do Kanady, i miał staranie o ich potrzebach religijnych; dodają przytóm, że właściciele gruntowi chętnie wszelkie koszty z dochodów swoich pokryją. Lord John Russell przerzekł wziąć rzecz tę pod rozważę.

— Dziennik *Sun* z dnia wczorajszego donosi, że umyślnym posłańcem otrzymał z Portsmouth wiadomość, iż tam i do Woolwich nadeszły wczoraj rano rozkazy do bezzwłócznego wysłania jedynego баталіону żołnierzy morskich do Lizbony, i że to wojsko w południe na parowej fregacie *Sidon* odplynęło. Sądzą, że podobne rozkazy przesłane także zostały do Plymouth i Chatham, i wnoszą, że to nastąpiło w skutku życzenia Królowej portugalskiej, aby położyć koniec tamecznej wojnie do nowej. Złaje się jednak, że ten баталіон przeznaczony jest do uzupełnienia osad angielskich wojennych okrętów pod Lizboną.

Испанія.

Мадридъ, 30 марта.

Вечеромъ вчора показала ся Королева в товариствѣ новыхъ Министровъ на концерте данымъ в Лиско.

— Гды нови Министрове упрашали вчора Короля о послушаніе, одновилъ имъ такowego, казалъ jednakże о свидѣть, że odwiedzin ich uważa za odbyte.

— Korrespondent jednej z gazet niemieckich pisze: W noc, kiedy Królowa miała podpisać dekreta, dla mianowania nowego Ministerstwa, Król uwiadomiony wcześniej o zabiegach progresistów, wydał surowy rozkaz, aby nikt do gabinetu Królowej nie był wpuszczony. Królowa Izabella nie chciała tego ścierpieć, oświadczaając, że jest Królową; ale małżonek dał jej do poznania, z całą delikatnością i łagodnością, że jeżeli ona panuje w kraju, on przecież jest głową domu. Poczém zwołał natychmiast Ministrów, wzywając ich, aby z całą sprężystością i determinacją postępowali, i przyrzekając, iż sam stawi własną osobę jako rękojmię utrzymania porządku i zniweczenia mogących wybuchnąć zamachów.

— Z wyraźnego rozkazu Królowej, Gubernator i tymczasowy Jeneralny Kapitan Madrytu, Jeneral Fulgoso, szwagier Królowej Krystyny, został z urzędu swego złożony, i przez Jenerala Cordova, zaufanego przyjaciela Salamanki, zastąpiony. Wielu innych Jenerałów mają utracić także swe urzędy, a natomiast obaj Jenerałowie Concha domagają się najwazniejszych opróżnionych posad.

— Zasklepienie Ultra Moderadów doprowadziło ich do kroku, który nowemu ministerstwu otworzył pole do pierwszego a świetnego tryumfu. Gdy bowiem нови Министрове przybyli wczoraj na posiedzenie Kongressu, na którym P. Pacheco przelożył Izbie polityczny swój program, Deputowany Moron podał wniosek, podpisany przez kilkunastu ultra-Moderadów, żądający, aby niezwłócznie złożone zostały Kongressowi wszystkie rachunki i papiery, ściągające się do pretensyi, jakie rząd ma do

тензии, которую правительство имѣть къ новому министру финансовъ, Г. Соломонкѣ, какъ бывшему главному откупщику соляной монополіи, а также и по другимъ дѣламъ. Г. Саламанка тотчасъ объявилъ, что съ той самой минуты, какъ вступилъ въ должность министра финансовъ, онъ пересталъ быть купцомъ, и что сумму въ 3 милліона, данную ему правительствомъ, государственнымъ ассигнаціямъ, въ видѣ залога, до времени удовлетворенія справедливыхъ его претензій, за нѣсколько часовъ предъ симъ онъ возвратилъ государственному казначейству. Въ заключеніе присовокупилъ, что монополія соли подвергла его только потерямъ, и что коммисія, назначенная имъ на канутъ, и состоящая изъ Гг. Мона, Мендизабала и Морона (сочинителя вышеупомянутаго проекта), скоро кончитъ расчеты по сему дѣлу. Сей отвѣтъ министра финансовъ, партіею прогрессистовъ и многочисленнымъ собраніемъ публики принятъ былъ съ громкими рукоплесканіями; причемъ президентъ министерскаго совѣта объявилъ, что въ проектѣ Г. Морона онъ замѣчаетъ только тайное намѣреніе охудженія новаго министерства, и потому пригласилъ конгрессъ, чтобы онъ имѣлъ это въ виду при предстоющемъ балотированіи. За симъ конгрессъ, большинствомъ 133 голосовъ противъ 59 рѣшилъ, что проектъ Г. Морона не принимается въ соображеніе. Въ числѣ 133 голосовъ противъ проекта было 43 прогрессиста и 90 Модерадосовъ. Всѣ члены бывшаго кабинета, а также Гг. Монъ, Пидаль, Мартинезъ-де-ла-Роза, Донезо-Кортесъ балотировали въ пользу проекта, и слѣдовательно противъ новыхъ министровъ, которые такимъ образомъ получили первое доказательство доверенности большинства палаты, какъ парламентское освѣщеніе своего существованія. Засѣданія конгресса отерочены до слѣдующей недѣли.

— Изъ Виго сообщаютъ отъ 20 с. м., что Опортскіе мятежники бомбардировали 18 числа португальскую крѣпость Вилну. Португальская эскадра отплыла оттуда къ Виго; куда также прибыли три англійскихъ корабля.—Въ Виго народъ насильно воспротивился вывозу огромнаго количества хлѣба въ Англію. По сему поводу тамошній англійскій посланникъ отправилъ туда нѣсколько военныхъ судовъ изъ Тага.

31 Марта.

Братъ Г. Олозаци подалъ Королевѣ прошеніе, о разрѣшеніи брату его возвратиться въ отечество. Королева, собственноручно подписавъ на сѣмъ прошеніи: „должно позволить“ отправила оное къ предсѣдателю министровъ, который немедленно сообщилъ это своимъ товарищамъ, и они охотно исполнили волю Королевы. Оставалось только объяснить дѣло Королевѣ; министры отправились къ Ея Величеству, но получили въ отвѣтъ: „Написавъ на просьбѣ, чтобы Г. Олозаци дозволено было возвратиться въ Испанію, я хотѣла подать примѣръ прощенія и забвенія прошедшаго, въ минуту начатія новаго поприща.“

— Г. Бегамонде назначенъ министромъ юстиціи; слѣдственно весь кабинетъ уже составленъ.

2 Апрелья.

Королева принимала въ аудіенціи герцога Глюксберга, который поднесъ Ея Величеству грамоту своего двора, коею назначается онъ къ исправленію должности и французскаго полномочнаго министра, въ отсутствіе графа Брессона.

— Правительство получило уведомленіе, что прелатъ Брунелли чрезъ нѣсколько недѣль пріѣдетъ сюда въ качествѣ Папскаго повѣреннаго въ дѣлахъ; по кажется, что настоящая перемѣна министровъ пріостановитъ его прібытіе.

— Графъ Каstellа, съ сестрою своею, обрученною съ инфантомъ Донъ Генрихомъ, выѣхали тайно чрезъ Барселону во Францію.

— Правительство распорядилось о покушкѣ для арміи лошадей на 50,000 піастровъ; по удостовѣренію офицеровъ, во всей арміи нѣтъ и 3,000 лошадей годныхъ къ фронтовой службѣ.

нового Министра skarbu, P. Salamanca, jako byłego Generalnego dzierżawcy monopolu soli, oraz z tytułu innych kontraktów. P. Salamanca oświadczył natychmiast, że od czasu jak został Ministrem skarbu, przestał być kupcem, i że summę 3 milionów w papierach skarbowych, które mu rząd doręczył, jako rękojmię aż do czasu wypłaty słusznych jego pretensyi, zwrócił przed kilku godzinami do kasy publicznej. Dodał w k.t.u, że monopol soli przyniósł mu jako dzierżawcy tylko stratę, i że kommissya, którą właśnie wyznaczył z PP. Mon, Mendizabal i Moron, (autora owego wniosku), ukończy spiesznie zachodzące obrachunki. — Odpowiedź tę Ministra skarbu, stronnictwo Progressistów i licznie zgromadzona publiczność z głośnieimi oklaskami przyjęła, Prezes zaś Ministrów oświadczył, że we wniosku P. Moron widzi tylko ukryty zamiar wyrzeczenia wyroku nagany dla nowego ministerstwa, i przeto wezwał kongress, aby miał to na względzie przy mającém nastąpić głosowaniu. Jakoż kongress większością głosów 133 przeciw 59 rozstrzygnął, że wniosek P. Moron niema być wziętym pod rozwagę. Pomiędzy 133 głosami przeciw projektowi, było 43 progressistów i 90 Moderadów. Wszyscy członkowie byłego gabinetu, oraz PP. Mon, Pidal, Martinez de la Rosa, Donoso Cortes, głosowali za wnioskiem, a więc przeciwko nowym Ministrom. Nowy gabinet otrzymał tym sposobem pierwszy dowód zaufania większości Izby, parlamentarne uświęcenie swego istnienia. Posiedzenie Kongressu odroczone zostało do następnego tygodnia.

— Z Vigo donoszą pod d. 20 b. m., że powstańcy z Oporto bombardowali odd. 18 twierdzę portugalską Viana. Eskadra portugalska cofnęła się ztamąd do Vigo, dokąd zawinęły także trzy okręty angielskie. W Vigo lud oparł się gwałtem wywozowi ogromnej ilości zboża do Anglii. Z tego powodu tameczny Poseł angielski przywołał na pomoc kilka okrętów wojennych z Tagu.

Dnia 31 marca.

Brat P. Olozagi podał memoriał Królowej, w którym uprasza o udzielenie pozwolenia mu powrotu do kraju. Monarchini natychmiast napisała na tym memoriale własnoręcznie: „na tę prośbę należy przyzwolić“ i odesłała go Prezesowi gabinetu, który tę rzecz natychmiast ległom swoim przełożył, a ci przychylił się chętnie do żądania Królowej. Jednakże wypadało pomówić jeszcze o niektórych szczegółach; w tym celu Ministrowie udali się do Królowej, która przy tej okoliczności rzekła: „Napisałam na prośbie, że P. Olozaga ma być udzielone pozwolenie do powrotu do Hiszpanii, ponieważ chciałam dać z siebie przykład przebaczenia i zapomnienia uraz w chwili, kiedy w nowy wступujemy okres.“

— P. Behamonde mianowany został Ministrem sprawiedliwości, a zatem gabinet jest już uzupełniony.

Dnia 2 kwietnia.

Królowa udzieliła posłuchanie Xięciu Glücksberg i odebrała z rąk jego pismo, uwierzytelniające go w charakterze pełnomocnego Ministra Francyi, podczas nieobecności Hr. Bressou.

— Rząd otrzymał wiadomość, że Prałat Brunelli za kilka tygodni przybędzie tu jako Nuncyusz Papieżki, ale zdaje się, że terazniejsza zmiana Ministrów wstrzyma jego przybycie.

— Hr. Castella wyjechał tajemnie przez Barcelonę do Francyi z siostrą swoją, zaręczoną Infantowi Don Henrykowi.

— Rząd postanowił kupić za 50,000 piastrow koni dla wojska, oficerowie bowiem zapewniają, że w całej armii niema i 3,000 zdatnych koni.